

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ

આર/લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૨૦૨૦નું ૭૯૯

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૩૫૭૬ ઓફ ૨૦૨૦

સાથે

દિવાની અરજી (રહેવા માટે) નં. ૧ ઓફ ૨૦૨૦

આર/લેટર્સમાં પેટન્ટ અપીલ નં. ૭૯૯ ઓફ ૨૦૨૦

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી વિક્રમ નાથ

સહિ/ –

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે.બી. પારડીવાલા

સહિ/ –

=====

૧.	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદાઓ જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે?	હા.
૨.	પત્રકારને સોંપી શકાય કે નહીં?	હા.
૩.	શું ચુકાદાની તેમની સત્તાઓ?	ના.
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ, ૧૯૫૦ હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશના અર્થઘટન અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના.

ઈશિકા સત્યજીત દાસ

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી અંશિન દેસાઈ, વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ સુશ્રી નિકીતા એસ બારોટ સાથે
(૭૪૧૭)

અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે સંસ્કૃત આર શુક્લા (૮૯૧૩) સાથે

સુશ્રી મનીષા લવકુમાર શાહ, સરકાર શ્રી તરફથી.

ચિંતન દવે, વિદ્વાન એજીપી પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે

પ્રતિવાદી (ઓ) ૨ માટે

કોરમ: માનનીય મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી વિક્રમ નાથ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે.બી. પારડીવાલા

તારીખ:૦૬/૧૧/૨૦૨૦

સીએવી જજમેન્ટ

(દ્વારા:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે.બી. પારડીવાલા)

૧. લેટર્સ પેટન્ટની કલમ ૧૫ હેઠળની આ અપીલ રિટ અરજીના અસફળ રિટ અરજદારના કહેવાથી રજુ કરવામાં આવી છે કે જે આ અદાલતના વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૩૫૭૬ ઓફ ૨૦૨૦માં તારીખ ૧૪.૧૦.૨૦૨૦ ના રોજ પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને આદેશ સામે નિર્દેશિત છે, જેના દ્વારા વિદ્વાન સિંગલ જજે જે માટે વિનંતી કરવામાં આવી હતી તેવી રાહત આપવાનો ઇનકાર કર્યો હતો અને રિટ અરજીને નકારી કાઢી હતી.

૨. આ અપીલને જન્મ આપતી હકીકતો ટૂંકમાં નીચે પ્રમાણે સારાંશિત કરી શકાય છે;

૨.૧ અપીલકર્તા (મૂળ રિટ અરજદાર) નીચેની પ્રાર્થનાઓ સાથે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૩૫૭૬ ઓફ ૨૦૨૦ દાખલ કરીને આ અદાલત સમક્ષ આવ્યા હતા;

“(એ) ગુજરાત વ્યવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (અંડરગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭ની જોગવાઈઓ અનુસાર અરજદારને વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે અયોગ્ય ન ગણવા માટે પ્રતિવાદી અધિકારીઓને નિર્દેશન આપતા આદેશ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય આદેશ અથવા નિર્દેશો જારી કરવા માટે આપ નામદારને વિનંતિ છે કારણ કે તેણે ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવેલી સંસ્થામાંથી ધોરણ ૧૦ સુધી અભ્યાસ કર્યો છે;

વૈકલ્પિક રીતે

(બી) ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (અંડરગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭ ના નિયમ (જ) (૩) (ii) ને નિર્દેશિત કરતી આદેશ, આદેશ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય આદેશ, આદેશ અથવા નિર્દેશો જારી કરવા માટે આપ નામદારને વિનંતિ છે, જે અરજદાર ગુજરાત રાજ્યનો રહેવાસી છે અને ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવેલી સંસ્થામાં ધોરણ ૦૯ અને ૧૦ માં ૨૦૧૬-૧૮ માં પ્રવેશ લેવો પડ્યો હતો;

(સી) વર્તમાન અરજીની પેન્ડન્સી અને સંપૂર્ણ નિકાલ દરમિયાન, આપ નામદાર પ્રતિવાદી અધિકારીઓને નિર્દેશ આપી શકે છે કે અરજદારને ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (અંડરગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭ ની જોગવાઈઓ અનુસાર વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે અયોગ્ય ન ગણવામાં આવે કારણ કે તેણે ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવેલી સંસ્થામાંથી ધોરણ ૧૦ નો અભ્યાસ કર્યો છે;

(ડી) આવા કોઈપણ અન્ય અને/અથવા વધુ આદેશો પસાર કરો કે જે વર્તમાન કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં ન્યાયી અને યોગ્ય માનવામાં આવે."

૨.૨ તે અપીલકર્તાનો કેસ છે કે તે વર્ષ ૧૯૯૭ થી ગુજરાત રાજ્યમાં તેના માતાપિતા સાથે રહે છે.અપીલકર્તાના પિતા રહેણાંક ફ્લેટ તરીકે સ્થાવર મિલકત ધરાવે છે.

૨.૩ અપીલકર્તા એક તેજસ્વી શૈક્ષણિક રેકૉર્ડ ધરાવતો વિદ્યાર્થી છે.અપીલકર્તાએ ધોરણ ૧૦માં ગ્રેડ એ૧ (૯૬.૪%) અને ધોરણ ૧૨માં ગ્રેડ એ૧ (૯૫ ટકા) મેળવ્યા હતા.અપીલકર્તાએ રાષ્ટ્રીય પાત્રતા ક્રમ પ્રવેશ પરીક્ષા (એન. ઇ. ઇ. ટી.) સફળતાપૂર્વક પાસ કરી છે અને ગુજરાત રાજ્યમાં વ્યાવસાયિક તબીબી અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા ઇચ્છે છે.

૨.૪ અપીલકર્તાનો કેસ છે કે ધોરણ ૮ સુધી તેમણે ગુજરાત રાજ્યમાં અભ્યાસ કર્યો હતો.કોટા-રાજસ્થાન ખાતે કેટલીક સારી રીતે સ્થાપિત સંસ્થાઓ એન. ઇ. ઇ. ટી. માટે કોચિંગ આપી રહી હોવાથી, અપીલકર્તા ધોરણ ૯ થી કોટા માટે રવાના થયા હતા.તેમણે કોટામાં અનુક્રમે ધોરણ ૯ અને ૧૦માં અભ્યાસ કર્યો હતો.

૨.૫ કોટામાં ધોરણ ૯ અને ૧૦ પૂર્ણ કર્યા પછી, તેણીએ જ્ઞાન કેન્દ્ર, સી. બી. એસ. ઇ. શાળામાં ટ્રાન્સફર લીધી, જે ઉમરગાંવ, જિલ્લામાં સ્થિત છે:વલસાડ, ગુજરાત રાજ્ય.તેણીએ ઉમરગાંવ ખાતેની ઉક્ત શાળામાંથી ધોરણ ૧૧ અને ૧૨ની પરીક્ષા પાસ કરી હતી.

૨.૬ અપીલકર્તા દ્વારા ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે તેણીએ રાજસ્થાનના કોટામાં દિશા દિલ્હી પબ્લિક સ્કૂલમાં ધોરણ ૧૦માં પ્રવેશ મેળવ્યો હતો, ત્યારે ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી સ્કૂલમાંથી ધોરણ ૧૦માં અભ્યાસ કરવાની જરૂર નહોતી.તેમનો કેસ એવો છે કે તેમણે કોટા ખાતે ધોરણ ૧૦માં ૧૪.૦૩.૨૦૧૭ ના રોજ પ્રવેશ મેળવ્યો હતો.એ તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (સ્નાતક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશનું નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭ ૨૩.૦૬.૨૦૧૭ ના રોજ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ, નિયમ ૪ માં સુધારા દ્વારા, ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી સંસ્થામાંથી ધોરણ ૧૦ અને ૧૨ પાસ કરવાની જરૂરિયાતનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો.તે તેમનો કેસ છે કે તે જ કારણે, તેમને હવે ગુજરાત રાજ્યમાં વ્યાવસાયિક તબીબી અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે લાયક વિદ્યાર્થી તરીકે ગણવામાં આવતા નથી.

૨.૭ જેમ જેમ પ્રવેશ નામંજૂર કરવામાં આવ્યો હતો, તેમ તેમ તે ઉપર ઉદ્દેખિત યોગ્ય રાહત મેળવવા માટે આ અદાલત સમક્ષ આવી હતી.

૨.૮ વિદ્વાન સિંગલ ન્યાયાધીશે રિટ અરજીને નીચે મુજબ નકારી કાઢી હતી;

“૬. અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર, ઉપરોક્ત અવલોકનોને અનુસરીને, રાજ્ય સરકારે શૈક્ષણિક વર્ષ માટે ૨૦૧૮-૧૯ અને વર્ષ માટે ૨૫.૬.૨૦૧૮ અને ૧૫.૫.૨૦૧૯ તારીખની સૂચના મુજબ ૨૦૧૯-૨૦ દાખલ કરી હતી અને તેથી, અરજદારે ઉપરોક્ત ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનોના આધારે સમાન સારવારની માંગ કરી છે.

૭. અરજદારનો કેસ છે કે જ્યારે અરજદારે ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવેલી શાળામાં ૧૪.૩.૨૦૧૭ પર ધોરણ ૧૦માં પ્રવેશ લીધો હતો, ત્યારે ૨૩.૬.૨૦૧૭ પર નિયમ ૪ (૩) રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી સંસ્થામાંથી ૧૦મા અને ૧૨મા પાસ થવાની જરૂરિયાતો નિયમમાં સામેલ/રજૂ કરવામાં આવી હતી અને ત્યાં કહ્યું હતું કે નિયમ અરજદારને લાગુ પડતો નથી.

૮. અરજીમાં ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાને તેની ગુણવત્તાના આધારે ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તે પહેલાં, ગુજરાત પ્રોફેશનલ મેડિકલ એજ્યુકેશનલ કોલેજ ઓફ ઇન્સ્ટિટ્યુશન (પ્રવેશ નિયમન અને ફી નિર્ધારણ) અધિનિયમ, ૨૦૦૭ની કલમ ૩ અને ૨૦ અને ૨૦૧૭ના નિયમોના નિયમ ૪ની જોગવાઈઓનું પુનઃઉત્પાદન કરવું સુસંગત છે.

“વિભાગ ૩:વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓમાં પ્રવેશ

(૧) હાલમાં અમલમાં હોય તેવા કોઈપણ અન્ય કાયદામાં અથવા કોઈપણ અદાલતના કોઈપણ ચુકાદા, હુકમનામા અથવા આદેશમાં અથવા કોઈપણ સત્તામંડળ અથવા કોઈપણ કરારમાં જે કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોય તે છતાં, વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓમાં વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોમાં તમામ પ્રવેશ આ કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર કરવામાં આવશે.

(૨) આ કાયદાની જોગવાઈઓનું ઉદ્ધંધન કરીને કરવામાં આવેલ કોઈપણ સ્વીકાર અમાન્ય ગણાશે.

વિભાગ ૨૦:નિયમો બનાવવાની રાજ્ય સરકારની સત્તા

(૧) રાજ્ય સરકાર, સત્તાવાર રાજપત્રમાં સૂચના આપીને, આ કાયદાના હેતુઓને અમલમાં મૂકવા માટે નિયમો બનાવી શકે છે.

નિયમ ૪:પ્રવેશ માટેની લાયકાત

જે ઉમેદવાર પ્રવેશ ઇચ્છે છે તે –

(૧) ભારતનો નાગરિક બનો:

પરંતુ એવા ઉમેદવાર કે જેમના માતા-પિતા ભારતના મૂળ વતની છે અને તેમની પાસે ભારતીય નાગરિકતા નથી અને તેમણે ભારતીય નાગરિકતા માટે અરજી કરી છે, તેમણે કાઉન્સેલિંગની તારીખ પહેલાં પ્રવેશ સમિતિને આવી અરજી રજૂ કરવાનો પુરાવો રજૂ કરવો પડશે.આવા ઉમેદવારોને આગામી વર્ષની ૩૧ જુલાઈના રોજ અથવા તે પહેલાં ભારતીય નાગરિકતા પ્રાપ્ત કરી હોવાનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવાને આધીન કામચલાઉ પ્રવેશ આપવામાં આવશે, જેમાં નિષ્ફળ જતાં તેમના કામચલાઉ પ્રવેશને કોઈપણ નોટિસ વિના રદ ગણવામાં આવશે.વધુમાં બિન-નિવાસી ભારતીય બેઠક પર પ્રવેશ મેળવવા માંગતા ઉમેદવાર બિન-નિવાસી ભારતીય અથવા બિન-નિવાસી ભારતીયના બાળકો અથવા બાળકો હોવા જોઈએ.

"(૧-એ) ગુજરાત રાજ્યમાં જન્મેલો હોવો જોઈએ અથવા ગુજરાત રાજ્યનો રહેવાસી હોવો જોઈએ."

જો કે, દમણ અને દીવ અને દાદરા અને નગર હવેલીના કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોના ઉમેદવારોને શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯ માટે આ પેટા-નિયમમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવશે.

'વધુમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે દમણ અને દીવ અને દાદરા અને નગર હવેલીના કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોના ઉમેદવારોને શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦ માટે આ પેટા-નિયમમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવશે.

(૨) શૈક્ષણિક વર્ષના ૩૧ ડિસેમ્બરના રોજ ૧૭ વર્ષની ઉંમર પૂર્ણ કરી છે, જેના માટે પ્રવેશ હાથ ધરવામાં આવે છે:

(૩) ૧૦મા અને ૧૨મા ક્વોલિફાઇંગ પરીક્ષા બી-ગ્રુપ અથવા એબી-ગ્રુપ સાથે પાસ કરી છે.

((i) ગુજરાત બોર્ડ; અથવા

((૨) કેન્દ્રીય માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડે જોગવાઈ કરી છે કે ઉમેદવાર જે શાળામાં અભ્યાસ કરે છે તે શાળા ગુજરાત રાજ્યમાં સ્થિત છે; અથવા

(૩) કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયન સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ એક્ઝામિનેશન બોર્ડ, નવી દિલ્હીએ જોગવાઈ કરી છે કે ઉમેદવાર જે શાળામાં અભ્યાસ કરે છે તે શાળા ગુજરાત રાજ્યમાં સ્થિત છે:

((iv) આંતરરાષ્ટ્રીય શાળા બોર્ડ (આંતરરાષ્ટ્રીય સ્નાતક અને કેમ્બ્રિજ) એ જોગવાઈ કરી છે કે ઉમેદવાર જે શાળામાં અભ્યાસ કરે છે તે શાળા ગુજરાત રાજ્યમાં સ્થિત છે; અથવા

(પ) નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઓપન સ્કૂલિંગ એ જોગવાઈ કરે છે કે ઉમેદવાર જે શાળામાં અભ્યાસ કરે છે તે શાળા ગુજરાત રાજ્યમાં સ્થિત છે.

પરંતુ બિન-નિવાસી ભારતીય બેઠક પર પ્રવેશ મેળવવા માંગતા ઉમેદવારએ ભૌતિકશાસ્ત્ર, રસાયણશાસ્ત્ર અને જીવવિજ્ઞાન સાથે ગમે ત્યાંથી લાયકાત પરીક્ષા પાસ કરેલી હોવી જોઈએ.

"પરંતુ માત્ર શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯ માટેના હેતુ અથવા પ્રવેશ માટે, જે ઉમેદવારોએ ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવેલી શાળામાંથી ધોરણ ૧૦નો અભ્યાસ કર્યો હોય અને પાસ થયા હોય તેઓ પણ પાત્ર રહેશે.

વધુમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦ માટે પ્રવેશના હેતુ માટે માત્ર ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવેલી શાળામાંથી ધોરણ ૧૦નો અભ્યાસ કરીને પાસ થયેલા ઉમેદવાર જ પાત્ર રહેશે.

(જ) એમ. બી. બી. એસ., બી. ડી. એસ., બી. એ. એમ. એસ., બી. એચ. એમ. એસ., બી. એન. એ. ટી. ના કિસ્સામાં ચાલુ શૈક્ષણિક વર્ષમાં યોજાયેલી એન. ઈ. ઈ. ટી. માં લાયકાત ધરાવતા હોય;

"(પ).પ્રવેશ માટે લઘુત્તમ લાયકાત ધોરણ

કોઈ પણ ઉમેદવારને એમબીબીએસ, બીડીએસ, બીએએમએસ, બીએચએમએસ અને બીએનએટી અભ્યાસક્રમોમાં સરકારી બેઠકો, વ્યવસ્થાપન બેઠકો અને એનઆરઆઈ બેઠકોમાં પ્રવેશ આપવામાં આવશે નહીં, સિવાય કે તે/તેણી વર્તમાન શૈક્ષણિક વર્ષની એચએસસી પરીક્ષા અને એન. ઈ. ઈ. ટી. માં લઘુત્તમ લાયકાત ધોરણ ધરાવે, જે સંબંધિત પરિષદ/કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા નક્કી કરવામાં આવે અને આ નિયમો હેઠળ પાત્રતાના માપદંડને પૂર્ણ કરે."

"(ક) (ક) અખિલ ભારતીય સેવા અધિકારીઓના પુત્રો અને પુત્રીઓ. ભારતીય વહીવટી સેવા, ભારતીય પોલીસ સેવા, ભારતીય વન સેવા વગેરે ગુજરાત રાજ્યને ફાળવવામાં આવે છે અને ગુજરાત રાજ્યની બહાર પ્રતિનિયુક્તિ પર સેવા આપે છે, અને

(બી) ગુજરાત સરકારી કર્મચારીઓના પુત્રો અને પુત્રીઓ, જેમને વહીવટી કારણોસર ગુજરાત રાજ્યની બહાર નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે,

(સી) ગુજરાત રાજ્યનું નિવાસસ્થાન ધરાવતા અને હાલમાં ગુજરાત રાજ્યની બહાર સેવા આપતા સંરક્ષણ કર્મચારીઓના પુત્રો અને પુત્રીઓ.પેટા-નિયમ (૧) હેઠળ ઉમેદવારોને સમકક્ષ ગણવામાં આવશે, જો કે તેમણે સંબંધિત રાજ્ય બોર્ડ અથવા કેન્દ્રીય બોર્ડ અથવા કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયન સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ એક્ઝામિનેશન બોર્ડ અથવા ઇન્ટરનેશનલ સ્કૂલ બોર્ડ (ઇન્ટરનેશનલ બેકલોરિયેટ અને કેમ્બ્રિજ) અથવા નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઓપન સ્કૂલિંગમાંથી ક્વોલિફાઇંગ પરીક્ષા પાસ કરી હોય અને નિયમ જના પેટા-નિયમ (૫) ની કલમ એ હેઠળ ક્વોલિફાઇંગ ગુણ મેળવ્યા હોય.આવા કિસ્સાઓમાં, તેની ઉમેદવારી નિયમ ૧૦ના પેટા-નિયમ (૧) ના ખંડ (એ) માં ઉલ્લેખિત યોગ્યતા યાદીમાં સામેલ કરવામાં આવશે.

આ નિયમોમાં કંઈપણ હોવા છતાં, આવા ઉમેદવારએ રાજ્યમાં અથવા ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવેલી શાળામાંથી લાયકાત પરીક્ષા પાસ કરી હોય તે હકીકતને ધ્યાનમાં લીધા વિના તે મેનેજમેન્ટ સીટ માટે પાત્ર રહેશે.

(૭) એક ઉમેદવાર જેની પાસે છે.

(i) ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી કોઈપણ શાળામાં આઠમા ધોરણ સુધી જવાહર નવોદય વિદ્યાલય યોજના હેઠળ અભ્યાસ કર્યો હોય અને (ii) ત્યારબાદ ઉપરોક્ત યોજના હેઠળ ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવેલી કોઈપણ શાળામાં અભ્યાસ કર્યો હોય, અને

(૩) ગુજરાત રાજ્યની બહાર સ્થિત નવોદય વિદ્યાલયમાંથી લાયકાત પરીક્ષા પાસ કરી અને

((iv) વર્તમાન શૈક્ષણિક વર્ષમાં આયોજિત એન. ઇ. ઇ. ટી. માં લાયકાત ધરાવતા હોય અને નિયમ જના પેટા-નિયમ (પ) ની કલમ એ હેઠળ મેળવેલા ગુણ પ્રવેશ માટે પાત્ર રહેશે અને તેમની ઉમેદવારીને

નિયમ ૧૧ની કલમ (એ) હેઠળ એમ. બી. બી. એસ., બી. ડી. એસ., બી. એ. એમ. એસ., બી. એચ. એમ. એસ. અને બી. એન. એ. ટી. અભ્યાસક્રમોની મેરિટ યાદીમાં સામેલ કરવામાં આવશે.

સમજૂતી.—"જવાહર નવોદય વિદ્યાલય યોજના "એટલે ભારત સરકાર દ્વારા રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ અનુસાર વર્ષ ૧૯૮૫-૮૬ દરમિયાન શરૂ કરવામાં આવેલી અને માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલયના શિક્ષણ વિભાગ હેઠળની સ્વાયત્ત સંસ્થા નવોદય વિદ્યાલય સમિતિ દ્વારા સંચાલિત જવાહર નવોદય વિદ્યાલય યોજના.

(૮) બોર્ડ દ્વારા લેવામાં આવતી પૂરક પરીક્ષામાં હાજર થયા પછી લાયકાત પરીક્ષા પાસ કરનાર ઉમેદવાર વર્તમાન શૈક્ષણિક વર્ષમાં પ્રવેશ માટે પાત્ર રહેશે નહીં.

"(૯) કોઈપણ વર્ષમાં આ નિયમો હેઠળ પ્રવેશ મેળવનાર ઉમેદવાર પણ કોઈપણ અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ માટે પાત્ર રહેશે જો તે/તેણી હાલમાં જે અભ્યાસક્રમનો અભ્યાસ કરી રહ્યા છે તે સમગ્ર અભ્યાસક્રમ માટે ફી નિયમનકારી સમિતિ દ્વારા નિર્ધારિત કુલ ફી ચૂકવે છે અને તે પછી સંબંધિત સંસ્થાએ "નો ઓબ્જેક્શન સર્ટિફિકેટ" બહાર પાડવું પડશે અને

મૂળ દસ્તાવેજો પરત કરવા પડશે.ઉમેદવારને કાઉન્સેલિંગ સમયે નવા પ્રવેશ માટે વિચારણા કરવા માટે પ્રવેશ સમિતિને તે જ રજૂ કરવાની જરૂર પડશે."

૯. ઉપરોક્ત તથ્યાત્મક સ્થિતિ અને અધિનિયમ અને નિયમોની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્તમાન અરજી પર વિચાર કરવાની જરૂર છે.અરજદારે ૨૦૧૭ના નિયમોના નિયમ ૪ (૩) (ii) ને પડકાર્યો નથી અને (i) વિશાખા મોટર્સ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય, ૨૦૧૩માં અહેવાલ આપ્યો હતો (૧) જી. એલ. આર. ૧૧, (ii) શીતલ ચશવન્તકુમાર પરમાર વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય, ૨૦૧૩માં અહેવાલ આપ્યો હતો (૩) જી. એલ. આર. ૨૬૪૩, (iii) નીના પંજાભાઈ વઢેલ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય, ૨૦૧૫માં અહેવાલ આપ્યો હતો (૧) જી. એલ. આર. ૬૭૬, (iv) તક્ષભાઈ વિજયભાઈ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય, ૨૦૧૩માં અહેવાલ આપ્યો હતો. વાણી વી. ગુજરાત રાજ્યએ ૨૦૧૮ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૮૫૯૦ અને અન્ય આનુષંગિક બાબતોમાં અને (v) કુશલ રવિન્દ્રકુમાર પાંડે વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્યના કિસ્સામાં ૨૦૧૭ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧૩૮૭૭ અને આનુષંગિક બાબતોમાં અને અંતે (vi) પરાગભાઈ ભીમશીભાઈ લુવા વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્યના કિસ્સામાં ૨૦૧૭ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧૩૮૪૨ માં રજૂઆત કરી હતી.

૧૦. આમ, આ અદાલતના વિભાગીય ખંડપીઠે વિવિધ ચુકાદાઓમાં એવું તારણ કાઢ્યું છે કે ૨૦૧૭ના નિયમો માન્ય છે અને ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪નું ઉલ્લંઘન કરતા નથી અથવા અન્યથા કોઈપણ રીતે ભેદભાવપૂર્ણ નથી, ખાસ કરીને જ્યારે વિદ્યાર્થીઓ અખિલ ભારતીય ક્વોટાની ૧૫ ટકા બેઠકોમાં પ્રવેશ મેળવી શકે છે.આમ, ગુજરાત રાજ્ય અને/અથવા તેમના ભૌગોલિક સ્થાનના સ્થળ સિવાયના સ્થળે શિક્ષણ મેળવવાના સંબંધમાં વિદ્યાર્થીઓની વિવિધ તથ્યાત્મક સ્થિતિ અંગે આ અદાલતની ખંડપીઠે સમક્ષ ઉપરોક્ત અરજીમાં કરવામાં આવેલી વિનંતી માટે, ઉચ્ચ અદાલતે નિયમો ૪ (૩) (ii) અને ૪ (૧) ને રદ કરવાની અરજીને નકારી કાઢી હતી.એ) ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને ૨૦૧૭ના નિયમો.

૧૧. અરજદાર તેની અયોગ્યતાની સભાન હોવા છતાં, જે તેણી ગુજરાત રાજ્યની વ્યાવસાયિક તબીબી સંસ્થામાં પ્રવેશ માટે ૨૦૧૭ ના નિયમોના નિયમ ૪ (૩) (ii) ની અરજીના આધારે ભોગવે છે. ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવેલી શાળામાંથી ૧૦મા ધોરણમાં ભણતી, અરજદારે અરજદારને વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક સંસ્થામાં પ્રવેશ મેળવવા માટે પાત્ર ગણવા માટે પ્રતિવાદી અધિકારી સામે નિર્દેશ આપવાની વિનંતી કરી છે અને વૈકલ્પિક રીતે, અરજદારે વિનંતી કરી છે કે ૨૦૧૭ના નિયમોના નિયમ ૪ (૩) (ii) ને અરજદારના કેસમાં

લાગુ ન પડે તેવું ગણવામાં આવે.આમ, અરજદારે તેના કેસમાં નિયમ ૪ (૩) (ii) ને લાગુ પાડવા માટે રિટની માંગ કરી છે.એ કહેવાની જરૂર નથી કે ૨૦૧૭ના નિયમો ગુજરાત રાજ્યમાં વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક સંસ્થામાં પ્રવેશને નિયંત્રિત કરે છે અને રાજ્યએ ૨૦૦૭ના અધિનિયમની કલમ ૨૦ હેઠળ તેની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને નિયમો ઘડ્યાં છે અને પડકાર્યા પછી વિવિધ વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા વિવિધ આધારો પર આ નિયમ અસફળ રહ્યો હતો અને આખરે, આજે જે સ્થિતિ છે તે એવી છે કે વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક સંસ્થામાં પ્રવેશ મેળવવા માંગતો કોઈપણ વિદ્યાર્થી ૨૦૧૭ના નિયમોમાં નિર્ધારિત પાત્રતા માપદંડને ફરજિયાતપણે પૂર્ણ કરવા માટે બંધાયેલો છે.અરજદાર દાવો કરી શકતો નથી

નિયમ ૪ (૩) (ii) ની અરજીમાંથી કોઈપણ અપવાદ/મુક્તિ,

વધુ ખાસ કરીને, આ નિયમ તેમણે રાજસ્થાન રાજ્યના કોટામાં ૧૦મા ધોરણમાં પ્રવેશ મેળવ્યા પછી અને/અથવા ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા જારી કરાયેલી બે સૂચનાઓને કારણે અમલમાં આવ્યો હતો, જે ઉપરોક્ત પેરા ૩૨માં ડિવિઝન બેન્ચે કરેલા અવલોકનોને અનુસરતા હતા.

બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, અરજદારનો વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક સંસ્થામાં પ્રવેશ મેળવવાનો અધિકાર ૨૦૧૭ના નિયમોને આધિન છે અને જ્યારે

અરજદારને રાહતની પ્રકૃતિ મેળવવા માટે ખૂબ જ ઓછો મૂળભૂત અધિકાર સ્વીકારવાનો કોઈ સંપૂર્ણ લાગુ કરી શકાય તેવો અધિકાર નથી, ત્યારે હાલની અરજી કંઈ નથી, પરંતુ ઉપરોક્ત ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણયના પેરા ૩૨ની લાઈનમાં આ અદાલત તરફથી સહાનુભૂતિપૂર્ણ નિરીક્ષણ મેળવવા માટેનું એક સાધન છે.આમ, અદાલતના માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં, અરજદાર પાસે નથી ૨૦૧૭ ના નિયમોમાં ૨૫.૫.૨૦૧૮ અને ૧૫.૬.૨૦૧૯ તારીખની સૂચના દ્વારા સુધારાના આધારે લાવવામાં આવેલી જોગવાઈ દ્વારા લાગુ કરી શકાય તેવો કોઈપણ અધિકાર.આમ, અરજદાર નિયમ ૪ (૩) (ii) ના જરૂરી પાત્રતા માપદંડને પૂર્ણ કરી રહ્યો નથી.તેથી, અરજદાર દ્વારા તેની લાગુ પડવાની ક્ષમતા વિશે મુક્તિ/અપવાદ આપવાનો દાવો ગુણદોષથી વંચિત છે, કારણ કે નિયમ ૪ (૩) ની લાગુ પડવાની ક્ષમતાને અપવાદ છે.

(૨) નિયમ ૪ (૩) ની જોગવાઈના આધારે નિયમોમાં પહેલેથી જ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે, જે અરજદારને લાગુ પડતી નથી, કારણ કે તે શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦ માટે પ્રવેશ માંગે છે –

૧૨. વધુમાં, એ નોંધવું જરૂરી છે કે રાજ્ય દ્વારા કોઈ ચોક્કસ વર્ષમાં ઉપરોક્ત અવલોકનોના આધારે છૂટછાટ તરીકે આપવામાં આવેલી કોઈપણ મુક્તિ/અપવાદ, જો કોઈ હોય તો, આવી છૂટછાટ લંબાવવાની માંગ કરી શકાતી

નથી, કારણ કે તે કલમ હેઠળ આ અદાલતની અસાધારણ શક્તિનો ઉપયોગ કરવા માટે કોઈ કાનૂની અથવા મૂળભૂત અધિકાર નિહિત કરતું નથી.

૨૨૬ ભારતનું બંધારણ.આમ, કોઈપણ મુક્તિ/અપવાદને અધિકારની બાબત તરીકે માંગી શકાતો નથી અને આમ, અરજદારના કેસને રાજ્ય દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી બે ઉપરોક્ત સૂચનાઓના પ્રકાશમાં અથવા તેણીનો સ્વીકાર કર્યા પછી નિયમ ૪ (૩) (ii) ની રજૂઆતને ધ્યાનમાં લઈ શકાતી નથી.

૧૩. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, તે સ્પષ્ટ રીતે દેખાય છે કે હાલની અરજી કાનૂની અરજીને બદલે વધુ દયાની અરજી છે અને તેથી, આ અદાલત અરજદારની તરફેણમાં તેની સત્તાનો ઉપયોગ કરવા માટે કોઈ પણ આધાર પર ઈચ્છુક નથી, જેમાં ઉપરોક્ત પેરા ૩૨ માં ડિવિઝન બેન્ચે કરેલા અવલોકનોના પ્રકાશનો પણ સામેલ છે.

૧૪. પરિણામે, વર્તમાન અરજી કાયદા અને તથ્યો બંને પર ગુણદોષથી વંચિત હોવાથી નિષ્ફળ જાય છે અને આથી નકારી કાઢવામાં આવે છે.નિયમ નાબૂદ કરવામાં આવ્યો.".

૨.૯ આમ, ઉપરોક્તમાંથી એવું જણાય છે કે વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે રિટ અરજીને નકારી કાઢી હતી અને તે રીતે રિટ અરજદારને નીચેના આધારો પર નોંધપાત્ર રીતે કોઈ રાહત આપવાનો ઇનકાર કર્યો હતો;

(i) રિટ અરજદાર નિયમ ૪ (૩) (ii) ની અરજીમાંથી કોઈ અપવાદ/છૂટનો દાવો કરી શકતો નથી, ખાસ કરીને, તે આધાર પર કે તેણે રાજસ્થાન રાજ્યના કોટા ખાતે ૧૦મા ધોરણમાં પ્રવેશ મેળવ્યા પછી આ નિયમ અમલમાં આવ્યો હતો.

((૨) રિટ અરજદારે નિયમો, ૨૦૧૭ના નિયમ ૪ (૩) (ii) ની માન્યતાને પડકાર્યો નથી અને આ અદાલતના વિવિધ નિર્ણયોને ધ્યાનમાં રાખીને, જેમ કે વિવાદિત અદાલતના પેરા-૯માં ઉલ્લેખિત છે.

ચુકાદો.

(૩) વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક સંસ્થામાં પ્રવેશ મેળવવાનો રિટ અરજદારનો અધિકાર ૨૦૧૭ના નિયમોને આધિન છે. રિટ અરજદારને કોઈ પણ રાહત મેળવવાનો મૂળભૂત અધિકાર કરતાં ઘણો ઓછો પ્રવેશ મેળવવાનો કોઈ સંપૂર્ણ અમલપાત્ર અધિકાર નથી.

(જ) રિટ અરજી એ બીજું કંઈ નહીં પણ રિટ કોર્ટની સહાનુભૂતિ મેળવવા માટેનું એક સાધન છે. રિટ અરજી કોઈ પણ કાનૂની અધિકાર પર ભાર મૂકવાને બદલે દયાની અરજી સિવાય બીજું કંઈ નથી.

૨.૧૦ ઉપર ઉલ્લેખિત વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને આદેશથી અસંતુષ્ટ હોવાને કારણે, અપીલકર્તા (મૂળ રિટ અરજદાર) વર્તમાન અપીલ સાથે આ અદાલત સમક્ષ આવ્યો છે.

રિટ અરજદાર વતી રજૂઆતો: –

૩. અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી અંશિન દેસાઈ રજૂ કરશે કે આ અપીલમાં ઉઠાવવામાં આવેલો મુખ્ય મુદ્દો ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી અભ્યાસક્રમો (અંડરગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશનું નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭ (ટૂંકમાં "નિયમો, ૨૦૧૭") ના સુધારેલા નિયમ ૪ (૩) (ii) ના યોગ્ય અમલીકરણ, વાજબી અમલ અને પ્રતિબંધની પ્રમાણસરતાના સંબંધમાં છે. શ્રી દેસાઈએ ધ્યાન દોર્યું હતું કે પ્રતિવાદીઓ, કલમ ૨૦ પેટા-કલમ હેઠળ આપવામાં આવેલી તેમની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને

(૧) ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓ (પ્રવેશ નિયમન અને ફી નિર્ધારણ) અધિનિયમ, ૨૦૦૭ (ટૂંકમાં "અધિનિયમ,

૨૦૦૭") ની કલમ ૪ સાથે વાંચીને, ૨૫.૦૬.૨૦૧૮ અને ૧૫.૦૬.૨૦૧૯ તારીખે બે જાહેરનામા બહાર પાડવામાં આવ્યા હતા.

અનુક્રમે, જેના દ્વારા નિયમ ૪ પેટા-નિયમમાં પ્રોવિઝો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો

(૩) ગુજરાત રાજ્યમાં વ્યાવસાયિક તબીબી અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે વિદ્યાર્થીઓને શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯ માટે અને ત્યારબાદ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦ માટે પાત્ર બનાવવા માટે હાલની જોગવાઈ પહેલાં.

૪. શ્રી દેસાઈ દલીલ કરશે કે નિયમો, ૨૦૧૭ના નિયમ ૪ (૩) (ii) ના અસરકારક અમલીકરણ અને અર્થપૂર્ણ અર્થઘટન માટે છેલ્લી વખત, એટલે કે, વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માટે, ઉપર ઉલ્લેખિત બે જેવી સમાન સૂચના જારી કરવી જોઈએ. શ્રી દેસાઈ દલીલ કરશે કે પ્રવેશ મેળવવા માટેના પ્રતિબંધને ધોરણ-૧૦નો સમાવેશ કરીને પૂર્વલક્ષી અસર સાથે લંબાવવામાં આવ્યો હોવાનું કહી શકાય. એ તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે ઉપરોક્ત સુધારા પહેલા ધોરણ-૧૦નો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો ન હતો.

૫. શ્રી દેસાઈએ ખૂબ જ વાજબી રીતે રજૂઆત કરી હતી કે જો સુધારેલા નિયમ અનુસાર શૈક્ષણિક વર્ષની ગણતરી કરવી હોય, તો તે વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ સાથે

સંબંધિત હશે અને તેથી, અગાઉની બે સૂચનાઓના સંદર્ભમાં ત્રીજું વિસ્તરણ/નિયમન આવશ્યક છે.

૬. શ્રી દેસાઈએ ધ્યાન દોર્યું હતું કે સુધારેલ નિયમ ૨૩.૦૬.૨૦૧૭ થી અમલમાં આવ્યો હતો અને તે સુસંગત સમયે, જ્યાં સુધી CBSE વિદ્યાર્થીઓની વાત છે, તેમનું શૈક્ષણિક વર્ષ માર્ચ, ૨૦૧૭ માં શરૂ થઈ ચૂક્યું હતું.

૭. એવી પણ દલીલ કરવામાં આવે છે કે અપીલકર્તા નિર્વિવાદપણે ગુજરાત રાજ્યનું નિવાસસ્થાન ધરાવે છે. અપીલકર્તા માર્ચ-એપ્રિલ ૨૦૧૬માં કોટા શિક્ષક થયો હતો અને ધોરણ-૯માં પ્રવેશ મેળવ્યો હતો. રાજસ્થાનના કોટામાં દિશા દિલ્હી પબ્લિક સ્કૂલ. ધોરણ-૮ સુધી, અપીલકર્તાએ ગુજરાત રાજ્યમાં અભ્યાસ કર્યો હતો. તેણીએ કોટાની બોર્ડિંગ સ્કૂલમાં સ્થળાંતર કર્યું કારણ કે તેણી ડૉક્ટર બનવાની ઇચ્છા ધરાવે છે અને કોટામાં ધોરણ-૯થી જ એન. ઇ. ઇ. ટી. પરીક્ષા માટે તાલીમ આપતી સારી સંસ્થાઓ છે.

૮. એ તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે અપીલકર્તાને ધોરણ-૧૦માં બઢતી આપવામાં આવી હતી અને તેણે ૧૪.૦૩.૨૦૧૭ પર પ્રવેશ લીધો હતો. એટલે કે, સી. બી. એસ. ઇ. ની નવી શૈક્ષણિક મુદત, જ્યારે કે ગુજરાત રાજ્યએ ૨૩.૦૬.૨૦૧૭ પરના નિયમોમાં સુધારો કર્યો હતો. એટલે કે, સી. બી. એસ. ઇ. ની શૈક્ષણિક મુદત શરૂ થયા પછી.

૯. એવું પણ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે અપીલકર્તા રાજસ્થાનના કોટામાંથી ૯૬.૪% (ગ્રેડ-એ૧) સાથે ધોરણ-૧૦ સફળતાપૂર્વક પાસ કર્યા પછી ગુજરાત સ્થળાંતર થયો હતો.

૧૦. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે અપીલકર્તામાં પ્રવેશ નકારતી વખતે પ્રતિવાદીઓના વલણને ગેરવાજબી ગણાવી શકાય છે કારણ કે એવી સંભાવના છે કે જે વિદ્યાર્થીએ ઓછા ગુણ મેળવ્યા હોય તે નિયમો, ૨૦૧૭ના નિયમ ૪ (૩) (ii) નો લાભ લઈને અપીલકર્તા કરતાં વધુ યોગ્યતા ક્રમ મેળવી શકે છે. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે આ નિયમની પૂર્વલક્ષી અસર ન હોઈ શકે, ખાસ કરીને જ્યારે શિક્ષણની વાત આવે છે, અને તે પણ તબીબી અભ્યાસક્રમોમાં, જેથી પ્રતિભાશાળી વિદ્યાર્થીઓની કારકિર્દીને અસર થાય.

૧૧. શ્રી દેસાઈ દલીલ કરશે કે આ નિયમ વિદ્યાર્થીની તરફેણમાં વાંચવો જોઈએ અને અર્થઘટન કરવું જોઈએ અને ત્રીજા વર્ષ માટે પણ તેમાં છૂટછાટ આપવી જરૂરી છે જેથી તેને અર્થપૂર્ણ અસર મળે. બંધારણ શિક્ષણને એક કલ્યાણકારી પ્રવૃત્તિ તરીકે વાંચે છે રાજ્ય, જેનો સામાજિક લાભ સમાજ માટે વધારે છે. તેણે દલીલ કરી હતી કે ત્રીજા વર્ષ માટે અને તે પણ છેલ્લી વખત લાભ ન વધારવા માટે કોઈ વાજબી સાંઠગાંઠ અને "બુદ્ધિગમ્ય તફાવત" નથી. એવી દલીલ કરવામાં

આવે છે કે નિયમનું વર્ગીકરણ બુદ્ધિગમ્ય તફાવત પર આધારિત હોવું જોઈએ જે અન્ય લોકોથી જૂથબદ્ધ લોકોને અલગ પાડે છે. એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે કાયદાકીય જોગવાઈ અને તેના સાચા અર્થઘટનનો અર્થ એવો થવો જોઈએ કે જેથી તે અસરકારક અને અસરકારક બને અને કાયદાને નિર્રર્થકતા અથવા વાહિયાતતા અથવા ગેરવાજબીમાં ન ઘટાડે.

૧૨. ઉપર ઉલ્લેખિત આવા સંજોગોમાં, શ્રી દેસાઈ પ્રાર્થના કરે છે કે તેમની અપીલમાં યોગ્યતા હોવાથી, તેને મંજૂરી આપવામાં આવે અને વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશને રદ કરવામાં આવે.

૧૩. શ્રી દેસાઈ પ્રાર્થના કરે છે કે તેમના ક્લાયન્ટ દ્વારા દાખલ કરાયેલી રિટ અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવે અને યોગ્ય રાહત આપવામાં આવે.

રાજ્ય વતી રજૂઆતો: –

૧૪. વિદ્વાન સરકારી વકીલ સુશ્રી મનીષા લવકુમાર શાહે આ અપીલનો ઉગ્ર વિરોધ કર્યો છે. સુશ્રી શાહ રજૂઆત કરશે કે કાયદાના કોઈ પણ ભૂલની વાત ન

કરવા માટે, વિવાદિત ચુકાદો અને આદેશ પસાર કરવામાં વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી હોવાનું કહી શકાય નહીં.

૧૫. સુશ્રી શાહની મુખ્ય દલીલ એ છે કે અપીલકર્તા રાજ્ય દ્વારા અનુક્રમે ૨૫.૦૬.૨૦૧૮ અને ૧૫.૦૬.૨૦૧૯ તારીખે બહાર પાડવામાં આવેલી બે સૂચનાઓમાં સમાવિષ્ટ પરંતુકનો લાભ લેવાના હેતુથી રાજ્યને આદેશની રિટ માંગવાનો કોઈ કાનૂની અધિકાર દાવો કરી શકતો નથી.

૧૬. સુશ્રી શાહ રજૂ કરશે કે વર્તમાન મુકદ્દમામાં ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાઓ, મોટાભાગે, તક્ષ વિજયભાઈ હદવાની વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય, ૨૦૧૮ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૮૫૯૦ અને સંબંધિત અરજીઓના કેસમાં આ અદાલતના ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણય દ્વારા આવરી લેવામાં આવ્યા છે, જેનો નિર્ણય ૨૫.૦૬.૨૦૧૮ પર કરવામાં આવ્યો છે.શ્રીમતી શાહે ધ્યાન દોર્યું હતું કે ઉપર ઉદ્દેખિત અરજીઓના જૂથમાં, જે વિદ્યાર્થીઓએ ૧૨મું ધોરણ પૂર્ણ કર્યું હતું અને તબીબી અભ્યાસક્રમોના પ્રવાહમાં પ્રવેશ મેળવવા ઇચ્છતા હતા, તેમણે અધિનિયમ, ૨૦૦૭ની કલમ ૨૦ હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને ઘડવામાં આવેલા નિયમો, ૨૦૧૭ હેઠળ ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ માટે સૂચિત પાત્રતા માપદંડને પડકાર્યો હતો.શ્રીમતી શાહે ધ્યાન દોર્યું હતું કે ઉપરોક્ત મુકદ્દમામાં, પડકાર નિયમો, ૨૦૧૭ના નિયમ ૪ (૩) (ii) અને નિયમ ૪ (૧-A) ને હતો.શ્રીમતી શાહે ધ્યાન દોર્યું હતું કે આ

મુકદ્દમામાં વિદ્યાર્થીઓનો પડકાર નિષ્ફળ ગયો હતો.સુશ્રી શાહ એવી દલીલ કરશે કે અહીં અપીલકર્તા પણ આ જ ધોરણે વર્તમાન મુકદ્દમામાં નિષ્ફળ થવો જોઈએ.સુશ્રી શાહે આપણને તક્ષ વિજયભાઈ હદવાની (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ અદાલતની સંકલન ખંડપીઠે કરેલા કેટલાક સંબંધિત અવલોકનોમાંથી પસાર કર્યા.આપણે તે અવલોકનોનો સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ;

“૨૭. ***** આ ગુણોત્તર લાગુ કરીને અમારો મત છે કે, માત્ર એટલા માટે કે ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી શાળામાંથી ૧૦મું ધોરણ પાસ કરવાની શરત લાદવામાં આવી ન હતી, જ્યારે અરજદારોએ ૧૦મું ધોરણ પાસ કર્યું હતું, ત્યારે એવું ન કહી શકાય કે તેમણે કોઈ અધિકાર મેળવ્યો છે.તબીબી અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ માટે અમલમાં રહેલા નિયમોમાં સુધારો કરવો કે નહીં તે મુખ્યત્વે પ્રતિવાદી રાજ્યનું કામ છે.ભૂતકાળના અનુભવ અને જરૂરિયાતોને ધ્યાનમાં રાખીને, રાજ્ય સરકાર માટે કાયદાના ઉદ્દેશ્યને ધ્યાનમાં રાખીને માપદંડોને પૂર્ણ કરવા માટે પરિસ્થિતિને પહોંચી વળવા માટે જરૂરી નિયમોને અપડેટ કરવા માટે હંમેશા ખુલ્લું છે.માત્ર એટલા માટે કે ઉપરોક્ત નિયમો કેટલાક ઉમેદવારોને અનુકૂળ નથી, એવું ન કહી શકાય કે આવા સુધારા તેમના ઉમેદવારોને દૂર કરવા સમાન છે.અધિકારો.એ નોંધવું જોઈએ કે કોઈ પણ અધિકારની ગેરહાજરીમાં એવું ન કહી શકાય કે કોઈ પણ અધિકાર છીનવી લેવામાં આવે છે.તેવી જ રીતે, વચનભંગ અને કાયદેસરની અપેક્ષા પણ સ્વીકારી શકાતી નથી.

*** **

૩૧] તે જ સમયે, એ નોંધવું જોઈએ કે સ્નાતક તબીબી અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશને નિયંત્રિત કરવા માટે, ગુજરાત રાજ્યએ 'ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક કોલેજ અથવા સંસ્થાઓ (પ્રવેશ નિયમન અને ફી નિર્ધારણ) અધિનિયમ, ૨૦૦૭' શીર્ષક ધરાવતો નિયમન અમલમાં મૂક્યો છે.ઉપરોક્ત કાયદાની કલમ ૨૦ પ્રતિવાદી રાજ્યને નિયમો બનાવવાની સત્તા આપે છે.આ કાયદો અમલમાં આવ્યા પછી, સ્નાતક તબીબી અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશને નિયંત્રિત કરવા માટે સમયાંતરે નિયમો ઘડવામાં આવે છે.શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૬-૨૦૧૭ સુધી, જે નિયમો ઘડવામાં આવ્યા હતા તે મુજબ, ગુજરાત રાજ્યમાં સ્થિત સંસ્થામાંથી માત્ર ૧૧મા અને ૧૨મા ધોરણની લાયકાત પરીક્ષા પાસ કરવાની જરૂર હતી.સ્થાનિક રહેવાસીઓને અનામત સુનિશ્ચિત કરવા માટે વર્ષ ૨૦૧૭માં અગાઉના નિયમોની અવગણના કરીને નિયમો ઘડવામાં આવ્યા હતા.પ્રતિવાદી-રાજ્યએ વર્ષ ૨૦૧૭માં નિયમો ઘડ્યાં છે કે જે ઉમેદવાર ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી શાળાઓ અને ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી CBSE શાળાઓમાં ૧૦મા, ૧૧મા અને ૧૨મા ધોરણમાં પાસ થયા હોય તો તેઓ ટપ ટકાથી ઓછા લાયકાત ધરાવતા હશે.૨૦૧૭ના નિયમોને પડકારતા, જ્યારે આવા નિયમો પર સવાલ ઉઠાવતી અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે પ્રતિવાદીઓએ ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી શાળામાંથી ૧૦મું ધોરણ પાસ કરવાની જરૂરિયાતનું પાલન કરવા માટે ગંભીરતાથી આગ્રહ કર્યો નથી.તે પ્રતિવાદી રાજ્યનો કિસ્સો છે કે ગયા વર્ષે ગુજરાત રાજ્યની બહારના લગભગ ૪૦૦ વિદ્યાર્થીઓએ માત્ર

31 of 54

૨૦૧૭ના સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૩૮૭૭ અને ૨૦૧૭ના સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૩૮૭૭માં ૨૦૧૭ના સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૩૮૭૭ અને ૨૦૧૭ના સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૩૮૭૭ અને ૨૦૧૭ રાજ્યના ક્વોટામાં અનામતના હેતુ માટે નિવાસના માપદંડની પરિપૂર્ણતા જરૂરી હોય તેવા નિયમો.વર્ષ ૨૦૧૭માં, જ્યારે નિયમોમાં રહેઠાણની જરૂરિયાત ન હતી, ત્યારે ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી શાળામાંથી ૧૦મું ધોરણ પાસ કરવું, ૧૧મા અને ૧૨મા ધોરણની હાલની જરૂરિયાત ઉપરાંત રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે કે ક્વોટા ગુજરાતના ઉમેદવારો માટે અનામત છે, નિયમો, ૨૦૧૭ના નિયમ ૪ (૧એ) હેઠળ રહેઠાણની જરૂરિયાત પણ રજૂ કરવામાં આવી છે.

[૩૨] પ્રતિવાદીઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા બચાવને ધ્યાનમાં રાખીને, પ્રવેશ આપવા માટે નિર્ધારિત પાત્રતા માપદંડ અને લાયકાત એ મુખ્યત્વે પ્રતિવાદીઓના કાર્યક્ષેત્રની અંદરની બાબત છે તે ધ્યાનમાં લેતા, વિવાદિત નિયમો મનસ્વી છે તે દર્શાવવાની ગેરહાજરીમાં, અમે ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી આ અરજીઓમાં અરજદારો દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવી છે તે રીતે કોઈ રાહત આપી શકતા નથી.તે જ સમયે, કેટલાક અરજદારોનો કેસ છે કે તેઓ ગુજરાત રાજ્યના કાયમી રહેવાસી છે અને ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી શાળાઓમાં ૧૧મું અને ૧૨મું ધોરણ પાસ કર્યા છે, તેઓ માત્ર એ આધાર પર પાત્રતાના માપદંડમાં બંધબેસતા નથી કે તેઓએ ગુજરાત

રાજ્યની બહાર આવેલી શાળાઓમાં ૧૦મું ધોરણ વાંચ્યું છે, અમે તે યોગ્ય માનીએ છીએ કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા આ બાબત પર વિચાર કરવો જરૂરી છે.

[૩૩] ઉપરોક્ત ચર્ચા અને કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (અંડરગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭ના નિયમ ૪ (૩) (ii) અને નિયમ ૪ (૧એ) ને રદ કરવા માટે વિનંતી કરવામાં આવી હોય તેવી કોઈ રાહત આપવા માટેની આ અરજીઓમાં અમને કોઈ યોગ્યતા દેખાતી નથી.

[૩૪] તે જ સમયે, જેમ કે નોંધવામાં આવ્યું છે કે નિયમ ૪ (૩) પછી ((૨) ઉપર ઉલ્લેખિત ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી અભ્યાસક્રમો (સ્નાતક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭ને આ અદાલત દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે, અગાઉ ઉપરોક્ત નિયમને પડકારતી અરજીને ફગાવી દેવાને ધ્યાનમાં રાખીને, નિયમ ૪ (૧એ) રજૂ કરીને નિયમોમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે, જે ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (સ્નાતક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭માં તારીખ ૧ની સૂચના દ્વારા સુધારા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યો છે. નિયમ ૪ (૧એ) ના સમાવેશને ધ્યાનમાં રાખીને ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી અભ્યાસક્રમો (અંડરગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭, જે ઉમેદવારને ગુજરાતનો રહેવાસી હોવાનું સૂચવે છે, ગુજરાત રાજ્યમાં આવેલી શાળામાંથી ૧૦મું ધોરણ

પાસ કરવાની જરૂરિયાત, ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (અંડરગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭ના નિયમ ૪ (૩) (ii) હેઠળ વિચારણા કરવામાં આવી છે કે કેમ, જે અગાઉ અસ્તિત્વમાં હતા તે ચાલુ રાખવા કે નહીં તે અંગે પ્રતિવાદી રાજ્ય દ્વારા વિચારણા કરવાની જરૂર છે.કેટલાક અરજદારોનો કેસ એવો છે કે તેઓ ગુજરાતમાં આવેલી શાળામાંથી ૧૨મા ધોરણની લાયકાત અને નિવાસના માપદંડને પૂર્ણ કરે છે, પરંતુ તેઓ ગુજરાત રાજ્યની બહારની શાળામાંથી ૧૦મા ધોરણનો અભ્યાસ કરે છે તેના આધારે જ તેમને પાત્રતાના માપદંડમાંથી બાકાત રાખવામાં આવે છે.આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, નિયમોનો ઉદ્દેશ ગુજરાત રાજ્યના નિવાસી ઉમેદવારોને લાભ આપવાનો હોવાથી, અમે પ્રતિવાદી રાજ્યને ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (અંડરગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશનું નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭ના નિયમ ૪ (૩) (ii) ને સમાન સ્વરૂપમાં ચાલુ રાખવા કે નહીં તે અંગે ઉપરોક્ત મુદ્દા પર તાત્કાલિક નિર્ણય લેવાનો નિર્દેશ આપીએ છીએ અને કોઈપણ સમય ગુમાવ્યા વિના તે મુજબ યોગ્ય નિર્ણય લઈએ છીએ."

૧૭. સુશ્રી શાહે મુખ્ય બાબતમાં પ્રતિવાદી નંબર ૨ વતી દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામા-ઈન-રિપ્લાય તરફ પણ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું હતું, એટલે

કે, સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૩૫૭૬ ઓફ ૨૦૨૦, ખાસ કરીને, તેમાં પેરા-૫ અને ૬માં કરવામાં આવેલા દાવાઓ;

“૫. તે અત્યંત આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત નિર્ધિવાદ હકીકતોની પ્રશંસા નીચેના નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જશે:

૫.૧ અરજદારે દિશા દિલ્લી પબ્લિક સ્કૂલ, કોટામાંથી ૧૦મું ધોરણ મેળવ્યું છે, જે ગુજરાત બહાર સ્થિત સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન સાથે સંલગ્ન શાળા છે.

૫.૨ અરજદાર શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦-માટે વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક સંસ્થામાં પ્રવેશ માટે ઇચ્છુક છે.૨૧.

૫.૩ અરજદાર નિયમ ૪ (૩) (ii) ની જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરી રહ્યો નથી.નિયમ ૪ (૩) ની જોગવાઈના આધારે નિયમોમાં જ તેની લાગુ પડવાનો અપવાદ પણ આપવામાં આવ્યો છે, જે અરજદારને લાગુ પડતો નથી કારણ કે તે જ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માટે પ્રવેશ માંગે છે.

૬. તે અત્યંત આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત તારણોના સંદર્ભમાં જ્યારે કાયદાની પૃષ્ઠભૂમિમાં જોવામાં આવે છે, ત્યારે નીચેની સ્થિતિ ઉભરી આવે છે;

૬.૧ અરજદારનો દાવો અને તેના દાવાને ન્યાયી ઠેરવતી પ્રાર્થના અસ્વીકાર્ય છે.૨૦૧૮ના એસ. સી. એ. <આઈ. ડી. ૧> માં આપવામાં આવેલા <આઈ. ડી. ૨> તારીખના ચુકાદાના પ્રકાશમાં, આવા ચુકાદાના આધારે ધોરણ ૧માંથી પસાર થવાની જરૂરિયાત છે. ગુજરાત રાજ્યમાંથી ૧૦મું સ્થાન જાળવી રાખવામાં આવ્યું છે.

૬.૨ નિયમ ૪ (૩) (ii) જે અરજદાર પૂર્ણ કરતો નથી તે ફરજિયાત અરજી છે અને તેની લાગુ પડતા અપવાદો માત્ર એવા વિદ્યાર્થીઓ માટે લાગુ પડે છે જેમણે શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯ અને ૨૦૧૯-૨૦૨૦ માટે પ્રવેશ માંગ્યો હતો.આવા અપવાદ અસ્તિત્વમાં છે અને તે ઉપરોક્ત નિયમમાં જ જોગવાઈઓ દ્વારા સૂચવવામાં આવે છે.અરજદારના કિસ્સામાં આવા અપવાદનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી કારણ કે તે ૪ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માટે દાખલ થવાની ઈચ્છા રાખે છે.

૬.૩ કોઈ ચોક્કસ વર્ષમાં છૂટછાટ તરીકે આપવામાં આવેલી મુક્તિઓને લંબાવવાની માંગ કરી શકાતી નથી કારણ કે તે તેનો ઉપયોગ કરવા માંગતા કાનૂની, વૈધાનિક અથવા મૂળભૂત અધિકારમાં નિહિત છે.મુક્તિઓ/અપવાદો અને વિશેષાધિકારની માંગ અધિકારની બાબત તરીકે કરી શકાતી નથી, સિવાય કે તેમને લાગુ કરી શકાય તેવા અધિકાર તરીકે ગણવામાં આવે.તેથી, વર્તમાન રિટ પિટિશન દ્વારા શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માટે નિયમ ૪ (૩) (ii) ની લાગુ થવાથી અપવાદ/મુક્તિ માંગવાનો અરજદારનો દાવો અસ્વીકાર્ય છે અને તે રિટ અધિકારક્ષેત્રને દૂર કરવા માટે કાર્યવાહીનું કારણ નથી.

૬.૪ અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી પ્રાર્થના કાયદાની વિરુદ્ધ છે તે ગેરકાયદેસર છે.

૬.૫ પ્રાર્થનાઓ ગેરકાયદેસર હોવાથી અરજદાર દ્વારા પ્રાર્થનાને યોગ્ય ઠેરવવા માટે ઉઠાવવામાં આવેલ કોઈ પણ આધાર કાયદેસર રીતે માન્ય નથી."

૧૮. આવા સંજોગોમાં, ઉપર ઉલ્લેખિત, સુશ્રી શાહ પ્રાર્થના કરે છે કે વર્તમાન અપીલમાં કોઈ યોગ્યતા ન હોવાથી, તેને બરતરફ કરી શકાય.

વિશ્લેષણ

૧૯. પક્ષકારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીને જોયા પછી, એકમાત્ર પ્રશ્ન જે આપણા ધ્યાનમાં આવે છે તે એ છે કે શું વિદ્વાન સિંગલ જજે વિવાદિત ચુકાદો અને આદેશ પસાર કરવામાં કોઈ ભૂલ કરી છે કે કેમ.

૨૦. બંને બાજુએ પ્રચાર કરાયેલી હરીફ રજૂઆતોની જાહેરાત કરતા પહેલા, આપણે પહેલા રાજ્ય દ્વારા અનુક્રમે ૨૦૧૮-૧૯ અને ૨૦૧૯-૨૦૨૦ વર્ષ માટે બહાર પાડવામાં આવેલી બે સૂચનાઓની તપાસ કરવી જોઈએ.૨૫.૦૬.૨૦૧૮ તારીખની પ્રથમ સૂચના આ રીતે વાંચે છે;

“સૂચના

આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ સચિવાલય, ગાંધીનગર

તારીખ:૨૫જૂન, ૨૦૧૮

નંબર GP-૨૪-MCG-૧૦૧૮-SFS-૨૩-J:- ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓ (પ્રવેશ નિયમન અને ફી નિર્ધારણ)

અધિનિયમ, ૨૦૦૭ (૨૦૦૮નો Guj.૩) ની કલમ ૪ સાથે વાંચીને પેટા-કલમ ૨૦ દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને, ગુજરાત સરકાર ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (સ્નાતક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭માં વધુ સુધારો કરવા માટે નીચે મુજબના નિયમો બનાવે છે, એટલે કે: -

૧. આ નિયમોને ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (સ્નાતક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશનું નિયમન) (ત્રીજો સુધારો) નિયમો, ૨૦૧૮ કહી શકાય.

૨. ગુજરાત વ્યાવસાયિક શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (અંડરગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭માં, પેટા-નિયમ (૩) માં, વર્તમાન પરંતુક પહેલાં, નીચેની પરંતુક દાખલ કરવામાં આવશે, એટલે કે: -

“પરંતુ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯ ના પ્રવેશના હેતુ માટે માત્ર ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવેલી શાળામાંથી ૧૦મું ધોરણ ભણેલા અને પાસ થયેલા વિદ્યાર્થીઓ જ પાત્ર રહેશે.

આદેશ દ્વારા અને ગુજરાતના રાજ્યપાલના નામે.

એસ. ડી./ – (વી. જી. વંઝારા)

સરકારના અધિક સચિવ "

૨૧. ૧૫.૦૬.૨૦૧૯ તારીખની બીજી સૂચના આ રીતે વાંચે છે;

“સૂચના આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ વિભાગ સચિવાલય, ગાંધીનગર.

તારીખ ૧૫મી જૂન, ૨૦૧૯.

નંબર GP-૧૨/MCG/૧૦૧૮/SFS/૨૩/J:-ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક કોલેજો અથવા સંસ્થાઓ (પ્રવેશ નિયમન અને ફી નિર્ધારણ) અધિનિયમ, ૨૦૦૭ (૨૦૦૮નો Guj.૩) ની કલમ ૪ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૨૦ની પેટા-કલમ (૧) દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને, ગુજરાત સરકાર ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (સ્નાતક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭માં વધુ સુધારો કરવા માટે નીચે મુજબના નિયમો બનાવે છે, એટલે કે: –

૧. આ નિયમોને ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (સ્નાતક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશનું નિયમન) (સુધારા) નિયમો, ૨૦૧૯ કહી શકાય.

૨. ગુજરાત વ્યાવસાયિક તબીબી શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમો (અંડરગ્રેજ્યુએટ અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ નિયમન) નિયમો, ૨૦૧૭, (અહીં પછી "ઉપરોક્ત નિયમો" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) નિયમ ૪ માં;

(i) પેટા-નિયમ (૧) માં, "અથવા ભારતના વિદેશી નાગરિક" શબ્દો કાઢી નાખવામાં આવશે;

((૨) પેટા-નિયમમાં (૧-એ)

(ક) "ગુજરાત રાજ્યનું નિવાસસ્થાન બનો" શબ્દો માટે, "ગુજરાત રાજ્યમાં જન્મ લેવો અથવા ગુજરાત રાજ્યનું નિવાસસ્થાન બનો" શબ્દો બદલવામાં આવશે;

(બી) પ્રવર્તમાન પરંતુક પછી નીચેની પરંતુક ઉમેરવામાં આવશે એટલે કે: –

“વધુમાં દમણ અને દીવ અને દાદરા અને નગર હવેલીના કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોના ઉમેદવારોને શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૮-૨૦ માટે આ પેટા-નિયમમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવશે.

(૩) પેટા-નિયમ (૩) માં, પ્રથમ પરંતુક પછી, નીચેની પરંતુક દાખલ કરવામાં આવશે, એટલે કે;

“વધુમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે માત્ર શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૮-૨૦ માટે પ્રવેશના હેતુ માટે, જે ઉમેદવારોએ ગુજરાત રાજ્યની બહાર આવેલી શાળામાંથી ૧૦મું ધોરણ ભણ્યું હોય અને પાસ કર્યું હોય તેઓ પણ પાત્ર રહેશે.

૫. ઉપરોક્ત નિયમોમાં, નિયમ-૫ માં,

(i) પેટા-નિયમ (૨) માં, ખંડ (સી) પછી, નીચેની કલમ ઉમેરવામાં આવશે, એટલે કે: -

“(ડી) આર્થિક રીતે નબળા વર્ગો (ઈડબ્લ્યુએસ):૧૦%

((૨) પેટા-નિયમ (૨) પછી, નીચેનો પેટા-નિયમ દાખલ કરવામાં આવશે, એટલે કે: -

“(૨અ) કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો દમણ અને દીવ અને દાદરા અને નગર હવેલીના ઉમેદવારોને M.B.B.S અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશના હેતુ માટે, મહત્તમ ૧૦ બેઠકો મેરિટ-ક્રમ-પસંદગી અને પ્રવેશ પ્રક્રિયામાં પસંદગીના આધારે ફાળવવામાં આવશે. અને અન્ય અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશના હેતુ માટે, કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો દમણ અને દીવ અને દાદરા અને નગર હવેલીના ઉમેદવારો તમામ બેઠકો માટે યોગ્યતાના આધારે પાત્ર રહેશે.”.

જ. ઉપરોક્ત નિયમોમાં, નિયમ ૯માં, પેટા-નિયમ (૧) માં ખંડ (v) માટે, નીચેની કલમને બદલવામાં આવશે:

એટલે કે: -

“(v) અનુસૂચિત જાતિ (એસસી), અનુસૂચિત જનજાતિ (એસટી), સામાજિક અને આર્થિક રીતે પછાત વર્ગો (એસઈબીસી) અને આર્થિક રીતે નબળા વર્ગ (ઈડબ્લ્યુએસ) ના ઉમેદવાર માટે (એસસી, એસટી, એસઈબીસી અને ઈડબ્લ્યુએસ ઉમેદવારો માટે) આ માટે સરકાર દ્વારા અધિકૃત સત્તાધિકારીઓ દ્વારા જારી કરાયેલ જાતિ પ્રમાણપત્ર અથવા પાત્રતા પ્રમાણપત્ર.

આદેશ દ્વારા અને ગુજરાતના રાજ્યપાલના નામે.

એસ. ડી./ – (વી. જી. વંઝારા)

સરકારના અધિક સચિવ "

૨૨. આપણે નિયમ ૪ ને ટાંકવાની જરૂર નથી કારણ કે તે વિદ્વાન સિંગલ જજના વિવાદિત ચુકાદામાં વ્યાપકપણે ટાંકવામાં આવ્યો છે, અને અમે વિદ્વાન સિંગલ જજના ચુકાદાના તે ભાગને અમારા ચુકાદામાં સામેલ કર્યો છે. આ અદાલતને એકમાત્ર એવો પ્રશ્ન મૂંઝવી રહ્યો છે કે જ્યારે રાજ્યએ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯ માટે ૨૫.૦૬.૨૦૧૮ તારીખના બે જાહેરનામા અને શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૯.૨૦૨૦ માટે ૧૫.૦૬.૨૦૧૯ તારીખના જાહેરનામા બહાર પાડવાનું યોગ્ય માન્યું છે, તો પછી રાજ્ય શા માટે શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦-૨૦૨૧ માટે છેલ્લી વખત ત્રીજા જાહેરનામું બહાર પાડવામાં અચકાય છે અથવા અનિચ્છા ધરાવે છે.

૨૩. જો શૈક્ષણિક વર્ષની ગણતરી સુધારેલા નિયમ અનુસાર કરવાની હોય, તો તે વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ સાથે સંબંધિત હશે અને આવા સંજોગોમાં, છેલ્લી વખત, રાજ્ય ત્રીજા વિસ્તરણ, એટલે કે વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માટે વિચારણા કરી શકે છે. કઠોર હકીકત અથવા વાસ્તવિકતા એ છે કે CBSE વિદ્યાર્થીઓ માટે શૈક્ષણિક વર્ષ માર્ચ, ૨૦૧૭ માં શરૂ થઈ ગયું હતું, જ્યારે સુધારેલ નિયમ ૨૩.૦૬.૨૦૧૭

પર રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો.અપીલકર્તાનું નિવાસસ્થાન વિવાદમાં નથી.તેમની પાસે ગુજરાત રાજ્યનું નિવાસસ્થાન છે.અપીલકર્તાને ધોરણ ૧૦માં બઢતી આપવામાં આવી હતી અને તેણે ૧૪.૦૩.૨૦૧૭ પર પ્રવેશ લીધો હતો, જ્યારે રાજ્યએ ૨૩.૦૬.૨૦૧૭ પરના નિયમમાં સુધારો કર્યો હતો, એટલે કે, CBSE ની શૈક્ષણિક મુદત શરૂ થયા પછી.તે કાયદાનો એક સ્થાયી સિદ્ધાંત છે કે જ્યારે પણ એક સમૂહને બીજા પર અનુકૂળ વિચારણા માટે વર્ગીકૃત કરવા માટે કટ-ઓફ તારીખ નક્કી કરવામાં આવે છે, ત્યારે માન્ય વર્ગીકરણ અથવા માન્ય ભેદભાવ માટેની બેવડી કસોટીને સંતોષવી આવશ્યક છે.આ સંબંધમાં, અમે કલ્કુરિયી તાલુકા નિવૃત્ત અધિકારીઓ સંઘના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ. ૨૦૧૩માં નોંધાયેલ ટી. એન. રાજ્ય વિરુદ્ધ (૨) એસ. સી. સી. ૭૭૨, ખાસ કરીને, પેરા-૩૩માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો;

“આ સમયે માન્ય વર્ગીકરણની વિભાવનાની તપાસ કરવી પણ જરૂરી છે.માન્ય વર્ગીકરણ એ ખરેખર માન્ય ભેદભાવ છે.ભારતના બંધારણની કલમ ૧૬ માન્ય વર્ગીકરણની મંજૂરી આપે છે (જુઓ, કેરળ રાજ્ય વિરુદ્ધ એન. એમ. થોમસ (૧૯૭૬) ૨ એસસીસી ૩૧૦).માન્ય વર્ગીકરણ ન્યાયી ઉદ્દેશ પર આધારિત છે.ન્યાયી ઉદ્દેશ્ય દ્વારા પ્રાપ્ત થવાનું પરિણામ અન્ય પર વિભેદક વિચારણા/સારવાર માટે કેટલાકની પસંદગીની ધારણા કરે છે.માન્ય થવા માટે વર્ગીકરણ બે પરીક્ષણોને સંતોષતું હોવું

જરૂરી છે.પ્રથમ, વિશિષ્ટ તર્ક ન્યાયી ઉદ્દેશ પર આધારિત હોવો જોઈએ.અને બીજું, વ્યક્તિઓના એક સમૂહને બીજાથી અલગ પાડવાની પસંદગી, હાંસલ કરવાના હેતુ સાથે વાજબી જોડાણ હોવી જોઈએ.કાયદાકીય રીતે, માન્ય વર્ગીકરણ માટેની કસોટીનો સારાંશ આ રીતે આપી શકાય છે, જે એક સમજદાર તફાવત પર આધારિત વર્ગીકરણ પર આધારિત તફાવત છે, જે હાંસલ કરવા માગતા હેતુ સાથે તર્કસંગત સંબંધ ધરાવે છે.જ્યારે પણ કટ ઓફ તારીખ (વર્તમાન વિવાદની જેમ) અન્ય લોકો પર અનુકૂળ વિચારણા માટે પેન્શનરોના એક સમૂહને વર્ગીકૃત કરવા માટે નક્કી કરવામાં આવે છે, ત્યારે માન્ય વર્ગીકરણ (અથવા માન્ય ભેદભાવ) માટે બેવડા પરીક્ષણને સંતોષવું આવશ્યક છે.

સાચું કહું તો કુગાવાની બેચેનીને દૂર કરવા માટે વર્ગીકરણના માન્ય આધારની કલ્પના કરવી મુશ્કેલ હોઈ શકે છે.આ કિસ્સામાં કોઈ ઉદ્દેશની ગેરહાજરીમાં, હાંસલ કરવા માંગવામાં આવેલા ઉદ્દેશ્યની વાજબીતાની તપાસ કરવાનો પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી.અભિવ્યક્ત કલ્પનાના આ ક્ષેત્રમાં અમારું ભટકવું એ હકીકત દ્વારા થયું હતું કે, રાજ્ય સરકાર વતી દાખલ કરવામાં આવેલી દલીલો વર્ગીકરણ માટેનું કોઈ કારણ જાહેર કરતી નથી, જે તાત્કાલિક અપીલમાં પડકારનો વિષય છે."

૨૪. આ નિયમોના અમલીકરણની અસર વિદ્યાર્થીઓના એક વર્ગને લાભ આપે છે, જે તેમના તરફથી કોઈ ખામી વિના સમાન વર્ગના વિદ્યાર્થીઓને નુકસાન પહોંચાડે છે.આ સંદર્ભમાં, અમે (૨૦૧૭) ૪ એસ. સી. સી. ૫૧૬ માં નોંધાયેલા એસ. કૃષ્ણ શ્રાદ્ધ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ એ. પી. ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ;

“૧૦. આ તબક્કે, અમે બારમાં ટાંકવામાં આવેલા નિર્ણયો પર એક નજર નાખવાનું યોગ્ય માનીએ છીએ. આશામાં, અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે તે સમયની જરૂરિયાત છે અને ન્યાયની માંગ છે કે આ અદાલતે તેના નિર્ણયોને સ્પષ્ટ કર્યા અને સિદ્ધાંતોને વધુ ચોકસાઈ સાથે વર્ણવ્યા જેથી પસંદગીની પ્રક્રિયામાં રંગબેરંગી દુરુપયોગ અને સત્તાના મનસ્વી ઉપયોગને નાબૂદ કરી શકાય અને તમામ સંબંધિત લોકો દ્વારા વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ.કોર્ટે ચાર પ્રશ્નો પૂછ્યા હતા.તેઓ છે:(એસ. સી. સી. પૃષ્ઠ ૩૯૪, પરિચ્છેદ ૪)

“(ક) આવા અભ્યાસક્રમોમાં પ્રવેશ માટે અભ્યાસક્રમો અને કોલેજોની પસંદગી માટે યોગ્યતાના નિયમનું કડક પાલન કરવાના સિદ્ધાંતમાં કોઈ અપવાદ છે?

(ખ) શું સંબંધિત શૈક્ષણિક વર્ષની ૩૦મી સપ્ટેમ્બરની કટ-ઓફ તારીખ એવી તારીખ છે કે જે કોઈ અપવાદ સ્વીકારે?

(સી) અદાલતો કઈ રાહત આપી શકે છે અને નિયમો અને નિયમોની દ્રષ્ટિએ પ્રવેશમાં યોગ્યતા, નિષ્પક્ષતા અને પારદર્શિતાના નિયમનું પાલન સુનિશ્ચિત કરતી વખતે તેઓ તેને કેટલી હદે ઘડી શકે છે?

(ડી) આદેશો પસાર કરતા પહેલા અદાલત દ્વારા કયા મુદ્દાઓ સાથે વ્યવહાર કરવાની અને પાછા ફરવાની જરૂર છે જે વધુ ન્યાયી હોઈ શકે છે, પરંતુ હજુ પણ આ વિષયને સંચાલિત કરતી આ અદાલતના નિયમો અને ચુકાદાઓના માળખાના કડક પાલનમાં છે?".

૨૮. એક યુવાન વિદ્યાર્થીને એવું ન લાગવું જોઈએ કે અમુક અધિકારીઓની કોઈ ભૂલ અથવા નાટકીય ડિઝાઈનને કારણે પરીક્ષામાં પોતાને લાયક બનાવવાનો તેનો આખો ઉદ્યોગ અર્થહીન બની જાય છે અને તેઓ વળતર તરીકે થોડી રકમ આપીને ભાગી શકે છે.તે માત્ર પીડાદાયક જ ન હોઈ શકે પરંતુ અધિકારીઓની શિથિલતા અથવા દુષ્ટ યોજના અથવા અસાધ્ય લોભ માટે પ્રીમિયમ આપવા સમાન હોઈ શકે છે.અમે એવું વિચારવા માટે તૈયાર છીએ કે, આવી પરિસ્થિતિમાં, ન્યાય વધુ દૂર હોઈ શકે છે અને બંધારણીય અદાલતના દરવાજા

ખખડાવી શકાય છે, એક સિસિફિયન પ્રયાસ, નિરર્થક કવાયત.તે સારી રીતે જાણીતું છે કે કાયદો અશક્ય કંઈપણ ઈરાદો નથી; લેક્સ નોન ઈરાદાપૂર્વક પ્રવાહી અશક્ય.પરંતુ જ્યારે તે સંભાવનાના ક્ષેત્રમાં હોય; અને રાહતનો ઇનકાર "ન્યાયની ભવ્યતા" ને ગુકસાન પહોંચાડે છે, ત્યારે તેને નકારી ન શકાય.તેનાથી વિપરીત, રાહત આપવા માટે દરેક પ્રયાસ કરવો પડશે.કહેવાની જરૂર નથી, રાહત મેળવવા માટે, પૂર્વવર્તી શરતોને સંતોષવી પડશે; અને આશા અને હર્ષાલીમાં તે જ ચોક્કસપણે કહેવામાં આવ્યું છે.

૨૯. આ સંદર્ભમાં, અદાલતના વિદ્વાન મિત્ર શ્રી નરસિંહાએ રજૂઆત કરી હતી કે જાસ્મિન કૌરની અદાલતને બંધારણીય અત્યાચારના કેસોમાં આ અદાલત દ્વારા અપનાવવામાં આવેલા સિદ્ધાંત દ્વારા માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું છે.તેમણે રુદુલ સાહ વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય રુદુલ સાહ વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય, ૧૯૮૩ ૪ એસ. સી. સી. ૧૪૧, સેબાસ્ટિયન એમ. હોંગરે વિરુદ્ધ ભારત સંઘ સેબાસ્ટિયન એમ. હોંગરે વિરુદ્ધ ભારત સંઘ, ૧૯૮૪ ૧ એસ. સી. સી. ૩૩૯ અને રેલવે બોર્ડ વિરુદ્ધ ચંદ્રિમા દાસ રેલવે બોર્ડ વિરુદ્ધ ચંદ્રિમા દાસ, ૨૦૦૦ ૨ એસ. સી. સી. ૪૬૫ માં સત્તાવાળાઓ તરફ અમારું ધ્યાન દોર્યું છે, જ્યાં કોર્ટે વળતર આપ્યું કારણ કે અન્ય કોઈ વિકલ્પ નહોતો અને વળતર આપવાનો એકમાત્ર રસ્તો વળતર આપવાનો હતો.એ જણાવવું જરૂરી છે કે કાયદાકીય રીતે બાકી રાહત આપવી એ અદાલતની પ્રાથમિક ફરજ હોવી જોઈએ.જ્યાં પુનઃસ્થાપનનો સિદ્ધાંત

લાગુ કરી શકાય છે અને તેમાં કોઈ અશક્યતા નથી, ત્યાં તેને નકારી કાઢવું એ ન્યાયના કારણ માટે અભિશાપ હશે.પરંપરાગત રીતે સમજવામાં આવે છે તેમ, એક ખ્યાલ તરીકે વળતરની પ્રશંસા કરવી એ ખોટું કામ કરતા પહેલા પીડિત પક્ષને તેની સ્થિતિમાં પુનઃસ્થાપિત કરવાનું છે.જો ઉદ્ધનને દૂર કરવામાં સક્ષમ ન હોય તો જ તે નાણાકીય જથ્થા સુધી મર્યાદિત હોઈ શકે છે.આમ હોવાથી, વળતર એ પ્રવેશના ખોટા વંચિતતા માટે પૂરતો અથવા એકમાત્ર ઉપાય ન હોઈ શકે, કારણ કે તે વિદ્યાર્થીની શૈક્ષણિક કારકિર્દીને અસર કરે છે.એવા કિસ્સાઓ હોઈ શકે છે કે જ્યાં વળતર ખૂબ કઠોર હોઈ શકે છે.પછી, જેમ આપણે વિચારવાનું વલણ ધરાવીએ છીએ તેમ, ટેલીસ્કોપિંગ વાજબી હોવા છતાં અશક્ય નથી.અનીશ ડી. લવાંડેમાં કેટલાક ઉમેદવારોને સમાયોજિત કરવામાં આવ્યા હતા કારણ કે સરકારે પોસમ રમ્યો હતો અને ટેલિસ્કોપને મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી કારણ કે ઉમેદવારોએ આ અદાલતના નિર્ણયના ઉદ્ધનમાં અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ કર્યો હતો.વાસ્તવિક સ્કોર અલગ હતો.પરંતુ જ્યારે અધિકારને દુર્ભાવનાપૂર્ણ ડિઝાઇન દ્વારા કોમેટોઝ કરવામાં આવે છે, ત્યારે આપણે વિચારીએ છીએ કે, હાલમાં પીડિત વ્યક્તિનો અધિકાર મહત્વનો હોવો જોઈએ, ભાવિ ઉમેદવારનો અધિકાર નહીં.વર્તમાનને ભવિષ્યની વેદી પર વધસ્તંભે જડાવી શકાતો નથી.જે લાભાર્થી અંદર આવ્યો છે તેણે બહાર જવું જોઈએ કે નહીં, તે કોર્ટની વિવેકબુદ્ધિ પર નિર્ભર કરશે."

૨૫. આપણે માત્ર એટલું જ અવલોકન કરી શકીએ કે આ નિયમ માર્ચ-એપ્રિલ ૨૦૨૧થી શરૂ થતી શૈક્ષણિક મુદતથી અથવા વર્ષ ૨૦૨૧થી શરૂ થતી ધોરણ-૧૦ની શૈક્ષણિક મુદત શરૂ થવાની તારીખથી જ લાગુ થઈ શક્યો હોત.જો આ નિયમ વર્ષ ૨૦૨૧થી શરૂ થતી શૈક્ષણિક મુદતથી લાગુ કરવામાં નહીં આવે, તો તે ઘણા વિદ્યાર્થીઓને તેમના ગેરલાભ માટે અને તેમના તરફથી કોઈ ખામી વિના બાકાત રાખશે.આ જ કારણ છે કે ઉપર ઉલ્લેખિત ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા બે જાહેરનામા બહાર પાડવામાં આવ્યા હતા.સુધારેલા નિયમ ૪ (૩) (ii) તારીખ ૨૩.૦૬.૨૦૧૭ માં ધોરણ-૧૦નો સમાવેશ એ નિયમને આગામી ત્રણ વર્ષ માટે એટલે કે શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ સુધી લાગુ કરે છે અને આ સંબંધમાં રાજ્ય સરકારે છેલ્લા બે શૈક્ષણિક સત્રો એટલે કે ૨૦૧૮-૧૯ અને ૨૦૧૯.૨૦ માટે નિયમ ૪ (૩) (ii) નું યોગ્ય અર્થઘટન અને તેમાં સુધારો કર્યો છે.

૨૬. ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, અમે ચુકાદાના પેરા-૨૮માં સમાવિષ્ટ એસ. કૃષ્ણ શ્રાદ્ધ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનોને પુનરાવર્તિત કરી શકીએ છીએ.

“૨૮. એક યુવાન વિદ્યાર્થીને એવું ન લાગવું જોઈએ કે અમુક અધિકારીઓની કોઈ ભૂલ અથવા નાટકીય ડિઝાઇનને કારણે પરીક્ષામાં પોતાને લાયક બનાવવાનો તેનો આખો ઉદ્યોગ અર્થહીન બની જાય છે અને તેઓ વળતર તરીકે થોડી રકમ આપીને ભાગી શકે છે.તે માત્ર

પીડાદાયક જ ન હોઈ શકે પરંતુ અધિકારીઓની શિથિલતા અથવા દુષ્ટ યોજના અથવા અસાધ્ય લોભ માટે પ્રીમિયમ આપવા સમાન હોઈ શકે છે.અમે એવું વિચારવા માટે તૈયાર છીએ કે, આવી પરિસ્થિતિમાં, ન્યાય વધુ દૂર હોઈ શકે છે અને બંધારણીય અદાલતના દરવાજા ખખડાવી શકાય છે, એક સિસિફિયન પ્રયાસ, નિર્રથક કવાયત.તે સારી રીતે જાણીતું છે કે કાયદો અશક્ય કંઈપણ ઈરાદો નથી; લેક્સ નોન ઈશિદાપૂર્વક પ્રવાહી અશક્ય.પરંતુ જ્યારે તે સંભાવનાના ક્ષેત્રમાં હોય; અને રાહતનો ઈનકાર "ન્યાયની ભવ્યતા" ને નુકસાન પહોંચાડે છે, ત્યારે તેને નકારી ન શકાય.તેનાથી વિપરીત, રાહત આપવા માટે દરેક પ્રયાસ કરવો પડશે.કહેવાની જરૂર નથી, રાહત મેળવવા માટે, પૂર્વવર્તી શરતોને સંતોષવી પડશે; અને આશા અને હર્ષાલીમાં તે જ ચોક્કસપણે કહેવામાં આવ્યું છે."

૨૭. સુશ્રી મનીષા લવકુમાર શાહ, વિદ્વાન સરકારી વકીલ, અનુક્રમે પારસ-૧૪ થી ૧૭ સુધી ઉપર નોંધ્યા મુજબ તમામ રજૂઆતો કરવામાં ન્યાયી હોઈ શકે છે.અમે સ્વીકારીએ છીએ કે શૈક્ષણિક મુદત ૨૦૨૦-૨૧ માટે યોગ્ય જાહેરનામું બહાર પાડવું કે નહીં તે રાજ્યની વિવેકબુદ્ધિમાં હશે.જો કે, અમે અપેક્ષા રાખીએ છીએ કે આ ચુકાદામાં આ અદાલતે જે અવલોકન કર્યું છે તેના પ્રકાશમાં રાજ્ય આ મુદ્દા પર પુનર્વિચાર કરશે.ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે,

અદાલતો પર સૈદ્ધાંતિક પ્રતિબંધ છે કે તેણે કાયદા પાછળના ડહાપણ સામે તેના વિચારોને બદલવા ન જોઈએ. નીતિગત બાબતો વિધાનસભાના કાર્યોના કાર્યક્ષેત્ર હેઠળ આવે છે. તેમ છતાં, અદાલતોની જવાબદારી કાયદાની માન્યતા અને તે બંધારણની જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત છે કે તેનું ઉદ્ધંધન કરે છે તે અંગે ચુકાદો આપવાની છે.

૨૮. જો કે આપણે રાજ્ય સરકારની વધુ સારી વિવેકબુદ્ધિ પર છોડી રહ્યા છીએ, તેમ છતાં આપણે રાજ્યને માત્ર એટલું જ યાદ અપાવી શકીએ કે અહીં ડૉક્ટર બનવાની મહત્વાકાંક્ષા ધરાવતા એક તેજસ્વી વિદ્યાર્થીનો કેસ છે અને જ્યાં સુધી વિદ્યાર્થીની કારકિર્દીની વાત છે ત્યાં સુધી આ સમયે કોઈપણ નિર્ણય માર્ગદર્શક પરિબળ હોઈ શકે છે.

૨૯. અમે આ અપીલનો નિકાલ કરીએ છીએ અને સમગ્ર બાબત પર પુનર્વિચાર કરવા અને વિદ્યાર્થીના વ્યાપક હિતમાં યોગ્ય નિર્ણય લેવા માટે રાજ્ય સરકાર પર છોડીએ છીએ. આ અદાલતે જે ઢ્રષ્ટિકોણથી તપાસ કરી છે તેના આધારે રાજ્ય સરકાર આ બાબત પર પુનર્વિચાર કરી શકે છે. અમે અપેક્ષા રાખીએ છીએ કે રાજ્ય સરકાર આજથી એક અઠવાડિયાના સમયગાળામાં યોગ્ય નિર્ણય લેશે. ઉપરોક્ત અવલોકનો સાથે અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૩૦. મુખ્ય બાબતમાં પસાર કરાયેલા આદેશને ધ્યાનમાં રાખીને, જોડાયેલ દિવાની અરજી પણ ટકી નથી અને તે મુજબ તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(વિક્રમ નાથ, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિશ્રી)

(જે. બી. પારડીવાલા, ન્યાયમૂર્તિશ્રી)

વાહિદ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.